

Skuteczny wniosek

czyli DOJENIE „unijnej krowy”

ANNA SZYMAŃSKA

ZŁOTE
MYŚLI

**Niniejszy darmowy ebook zawiera fragment
pełnej wersji pod tytułem:
„Skuteczny wniosek, czyli jak wydoić unijną krowę”**

Niniejsza publikacja może być kopiowana, oraz dowolnie rozprowadzana tylko i wyłącznie w formie dostarczonej przez Wydawcę. Zabronione są jakiegokolwiek zmiany w zawartości publikacji bez pisemnej zgody wydawcy. Zabrania się jej odsprzedaży, zgodnie z [regulaminem Wydawnictwa Złote Myśli](#).

© Copyright by Wydawnictwo **Złote Myśli** & Anna Szymańska
rok 2010

Data: 3.02.2010

Tytuł: Skuteczny wniosek – fragment utworu

Autor: Anna Szymańska

Projekt okładki: Marek Pacyński

Redakcja: Magda Wasilewska, Sylwia Fortuna

Wydawnictwo Złote Myśli sp. z o.o.

ul. Daszyńskiego 5

44-100 Gliwice

WWW: www.ZloteMysli.pl

EMAIL: kontakt@zlotemysli.pl

Autor oraz Wydawnictwo „Złote Myśli” dolożyli wszelkich starań, by zawarte w tej książce informacje były kompletne i rzetelne. Nie biorą jednak żadnej odpowiedzialności ani za ich wykorzystanie, ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw patentowych lub autorskich. Autor oraz Wydawnictwo „Złote Myśli” nie ponoszą również żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikłe z wykorzystania informacji zawartych w książce.

Wszelkie prawa zastrzeżone.

All rights reserved.

Spis treści

<u>WSTĘP</u>	5
<u>Priorytety, źródła finansowania i instytucje odpowiedzialne dla poszczególnych Programów Operacyjnych</u>	10
<u>ROZDZIAŁ 1. OBJAŚNIENIE POJĘĆ</u>	14
<u>ROZDZIAŁ 2. FORMULARZ WNIOSKU, CZYLI MILIONY TABELEK</u>	48
<u>Przykładowy wniosek</u>	54
<u>Cechy dobrego wniosku i projektu</u>	75
<u>Część A</u>	77
<u>Część B</u>	82
<u>Część C</u>	94
<u>Część D</u>	112
<u>Część E</u>	129
<u>Oświadczenia</u>	134
<u>Najczęściej popełniane we wniosku błędy</u>	138
<u>ROZDZIAŁ 3. CZĘŚĆ Z CYFRAMI, CZYLI FINANSE „NA GOLASKA”</u>	142
<u>ROZDZIAŁ 4. REPETITIO EST MATER STUDIORUM</u> ..	157
<u>Status projektu</u>	159
<u>Programowanie wydatkowania pieniędzy UE z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności</u>	164
<u>Źródła finansowania projektu</u>	169
<u>Całkowity koszt realizacji projektu (PLN)</u>	171
<u>Planowane wydatki w ramach projektu, według podziału na kategorie wydatków</u>	172
<u>Harmonogram realizacji projektu</u>	174
<u>Trwałość projektu</u>	175
<u>Doświadczenie projektodawcy w zakresie wdrażania projektów w ciągu ostatnich 5 lat z wykorzystaniem zagranicznych środków</u>	

<u>ków pomocowych</u>	177
<u>Pomoc uzyskana przez Wnioskodawcę w Polsce</u>	178
<u>Promocja obiektu</u>	180
<u>Przygotuj się dobrze!</u>	181
<u>10 zasad dla dobrego przyjęcia Twojego wniosku</u>	183
<u>ROZDZIAŁ 5. PASMANTERIA, CZYLI RÓŻNE NIE-</u>	
<u>ZBĘDNE DODATKI</u>	188
<u>Biznesplan – przykładowy spis treści</u>	189
<u>Słownik pojęć do Regionalnych Programów Operacyjnych</u> ..	192
<u>Kategorie interwencji funduszy strukturalnych na lata 2007–2013</u> ..	222
<u>Kodyfikacja tematyczna w ramach poszczególnych priorytetów</u> .	223
<u>Kodyfikacja według form finansowania</u>	228
<u>Kodyfikacja według wymiaru terytorialnego</u>	228
<u>Kodyfikacja według dziedzin gospodarki</u>	229
<u>Kodyfikacja według wymiaru lokalizacji</u>	230
<u>Kody interwencji dla obszarów wiejskich</u>	230
<u>Dane teleadresowe</u>	234
<u>Dane teleadresowe Instytucji Zarządzających RPO (Regional-</u>	
<u>nymi Programami Operacyjnymi)</u>	237
<u>Wzór matrycy logicznej projektu</u>	241
<u>ROZDZIAŁ 6. INDEKS</u>	242
<u>ROZDZIAŁ 7. BIBLIOGRAFIA</u>	247

Wstęp

*We wszystkich dziedzinach życia
wymagana jest obecnie fachowa wiedza.
Jedyni dziś amatorzy to politycy.*

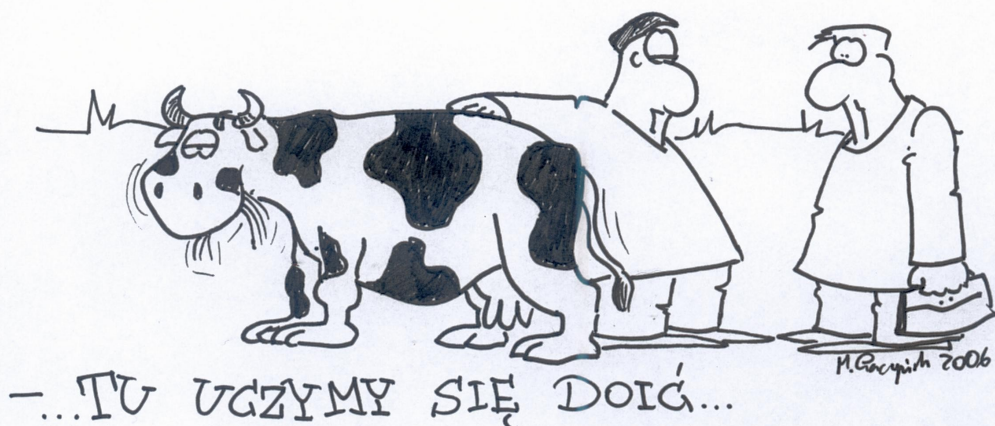
Harold Macmillan

Od 2004 roku, a tak naprawdę od lat 90. mamy dostęp do środków pomocowych z Unii Europejskiej. Dostęp mamy, ale czy umiemy z tego korzystać? Jedyna odpowiedź, jaka się nasuwa, to – nie! Posługujemy się w procesie pozyskiwania pieniędzy z UE wiedzą specjalistów. Od wniosku do załączników włącznie. A przecież specjalista niezbędny jest (na dobrą sprawę) tylko w tym, by dobrze przygotować biznesplan lub studium wykonalności projektu. Wniosek powinniśmy już wypełniać sami. To nie jest trudne, co udowodnię, prowadząc Was za rękę przez kolejne tabelki tego formularza. Temu ma służyć ta książka. Zajmuję się funduszami UE nieprzerwanie od 1992 roku i nigdy nie odważyłabym się powiedzieć: „wiem wszystko o funduszach UE”. Część swojej wiedzy chcę Wam przekazać, żeby dalsze Wasze zapoznawanie się z materiałami

dotyczącymi funduszy UE „nie bolało”. Sama permanentnie się kształcę, aby nadążyć za zmianami. Pomysłowość urzędników w tworzeniu „schodów” zapewne ma uzasadniać potrzebę ich zatrudnienia w urzędach. Innych przyczyn zmian nie dostrzegam. Od 2006 roku wiemy tak wiele o okresie finansowania 2007–2013, by się można było do tego przygotować do I kwartału 2007 roku. Tymczasem zmiany trwają w najlepsze, zatruwając życie potencjalnym beneficjentom i dając pole radosnej „TFUrczości” nuworyszom na urzędach.

Najważniejsza jest umiejętność przygotowania projektów. Jeśli ją posiadziemy – to zdobędziemy poczucie pewności, że żadne zmiany proceduralne czy zmiana formularzy nie będą dla nas straszne. Jakie będą prawdziwe warunki i zasady uzyskiwania pieniędzy pomocowych z UE w okresie 2007–2013, dowiemy się kiedyś z mediów, a tymczasem uwierzmy, że pieniądze są dla nas. Radzę nie być huraoptymistą, ponieważ pieniądze niestety są tylko dla tych, którzy już je mają albo mogą szybko pożyczyć. Zasadą dotacji unijnych jest bowiem to, że mają formę refundacji. Najpierw trzeba wydać pieniądze na realizację projektu, a potem czekać na ich zwrot. Ma się coś w tej kwestii zmienić (zaliczki), ale potencjalni beneficjenci wciąż są mocno podejrzewani przez wszystkie polskie urzędy o chęć wyłudzenia pieniędzy z UE.

W latach 2007–2013 Polska otrzyma z budżetu unijnego prawie 70 mld euro pomocy strukturalnej. Część zostanie przeznaczona zarówno na bezpośrednie dofinansowanie inwestycji w firmach, jak i na inne pośrednie formy wsparcia. Dla przedsiębiorców interesujący będzie program Innowacyjna Gospodarka, na który przeznaczono około 9,7 mld euro. PO IG – program ogólnokrajowy będzie wspierał duże inwestycje charakteryzujące się wysokim poziomem innowacyjności. Przedsiębiorcy ubiegający się o wsparcie muszą przygotować projekty o znacznej wartości. Przykładowo dla projektów inwestycyjnych o wysokim potencjale innowacyjnym (działanie 4.4 PO IG) wartość tzw. wydatków kwalifikowalnych musi przekraczać 8 mln złotych. Ponadto wytwarzane produkty lub

świadczone usługi powstałe w wyniku realizacji inwestycji nie mogą być znane i stosowane na świecie dłużej niż trzy lata. Program przewiduje również wsparcie projektów badawczych oraz związanych z kosztami wdrażania ich wyników do produkcji. Przedsiębiorcy mogą szukać dofinansowania w dwóch działaniach, tj. 1.4 oraz 4.1. PO IG posiada też środki dla firm, które planują działania na rynkach zagranicznych. Działanie 6.1 – „Paszport do eksportu” – przewiduje zwrot kosztów doradztwa, szkoleń, wyjazdów na międzynarodowe targi i wystawy. Stymulowanie rozwoju rynku e-usług oraz wspólnych przedsięwzięć biznesowych prowadzonych w formie elektronicznej będzie finansowane z działań 8.1 oraz 8.2. Wnioski o dofinansowanie wymienionych projektów będzie przyjmować Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości.

Należy również pamiętać, że fundusze strukturalne nie mogą finansować inwestycji związanych z produkcją i wprowadzaniem do obrotu produktów rolnych. Dla przedsiębiorstw z tej branży jest „Program rozwoju obszarów wiejskich” finansowany z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich. Program ten przewiduje także tworzenie mikroprzedsiębiorstw. Szansę taką stwarza działanie 3.4., gdzie maksymalna wartość wsparcia może wynieść 300 000 zł. Z programu „Rozwój obszarów wiejskich” mogą być finansowane mi-

krofirmy powstające i działające na terenach wiejskich i wiejsko-miejskich, gdzie liczba mieszkańców nie przekracza 5000. Z kolei firmy działające w sektorze przetwórstwa rybnego, które nie mogą ubiegać się o wsparcie z funduszy strukturalnych, swoich szans rozwojowych mogą upatrywać w programie „Zrównoważony rozwój sektorów rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich”, finansowanym z Europejskiego Funduszu Rybackiego.

Każde z województw w swoim regionalnym programie operacyjnym zarezerwowało pulę na wsparcie przedsiębiorczości na swoim terenie. Łącznie regiony mają do zagospodarowania 16 mld euro. Programy regionalne powinny najbardziej zainteresować małych, średnich oraz mikroprzedsiębiorców. W latach 2007–2013 dotacje inwestycyjne dla sektora MŚP będą dostępne właśnie w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych, przygotowanych przez zarządy województw.

Priorytety, źródła finansowania i instytucje odpowiedzialne dla poszczególnych Programów Operacyjnych

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko

- Transport miejski – Fundusz Spójności – zarządza-

- nie – Ministerstwo Transportu i Budownictwa,
- Wsparcie rozwoju województw Polski wschodniej – Fundusz Spójności – MRR, MTiB, MŚ,
  - Rozwój kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego – EFRR¹ – MKiDN,
  - Transeuropejskie sieci transportowe i transport przyjazny dla środowiska – Fundusz Spójności – MTiB,
  - krajowe sieci transportowe – EFRR – MTiB,
  - infrastruktura środowiska – Fundusz Spójności – MŚ,
  - ochrona środowiska naturalnego – EFRR – MŚ,
  - infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku – Fundusz Spójności – Ministerstwo Gospodarki,
  - bezpieczeństwo energetyczne – EFRR – Ministerstwo Gospodarki,
  - bezpieczeństwo zdrowotne społeczeństwa i poprawa efektywności systemu ochrony zdrowia – EFRR – Ministerstwo Zdrowia,
  - Program Operacyjny Kapitał Ludzki,
  - Zapewnienie jakości w edukacji – EFS² – Ministerstwo Edukacji i Nauki,
  - Integracja społeczna – EFS – Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej,

---

¹ EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego.

² EFS – Europejski Fundusz Społeczny.

- Państwo sprawne i partnerskie – EFS – Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej,
- Zatrudnienie – EFS – MPiPS,
- Społeczeństwo oparte na wiedzy – EFS – Zarząd województwa,
- Rynek pracy otwarty dla wszystkich – EFS – Zarząd województwa,
- Współpraca międzynarodowa i projekty innowacyjne – EFS – Ministerstwo Rozwoju Regionalnego,
- Profilaktyka, promocja zdrowia i poprawa stanu zdrowia społeczeństwa – EFS – Ministerstwo Zdrowia,
- Wykształcenie i kompetencje na obszarach wiejskich – EFS – Zarząd województwa,
- Podniesienie dostępu do edukacji, wzrostu kompetencji i adaptacyjności kadr na obszarze Polski wschodniej – EFS – Zarząd województwa,
- Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka,
- Społeczeństwo informacyjne – EFRR – Ministerstwo Gospodarki,
- Badania i rozwój nowoczesnych technologii – EFRR – Ministerstwo Edukacji i Nauki,
- Kapitał dla innowacji – EFRR – MG, Inwestycje – EFRR – MG,

- Kooperacja – EFRR – MG,
- Infrastruktura B+R³ – EFRR – MEN,
- Polska gospodarka na rynku międzynarodowym – EFRR – MG,
- Program Rozwoju Województw Polski Wschodniej,
- innowacje i rozwój przedsiębiorczości – EFRR – Zarząd województwa,
- wsparcie rozwoju potencjalnych metropolii oraz miast wojewódzkich i powiatowych Polski wschodniej – EFRR – Zarząd województwa,
- duże projekty sieciowe z zakresu międzywojewódzkich sieci drogowych – EFRR – Zarząd województwa,
- Programy Operacyjne Europejskiej Wspólnoty Terytorialnej,
- programy współpracy przygranicznej – EFRR – MRR,
- programy współpracy transnarodowej – EFRR – MRR,
- programy współpracy międzyregionalnej – EFRR – MRR,
- Program Operacyjny Pomoc Techniczna,
- wsparcie realizacji NSS⁴ oraz zapewnienie ciągłości

---

³ B+R – Badania i Rozwój.

⁴ NSS – Narodowa Strategia Spójności.

programowania operacji funduszy strukturalnych – EFRR – Zarząd województwa,

- skuteczne rozpowszechnianie informacji i promocja NSS oraz zapewnienie odpowiedniego przepływu i wymiany informacji pomiędzy uczestnikami procesu realizacji NSS – EFRR – Zarząd województwa.

Rozdział 3. Część z cyframi, czyli finanse „na golaska”

*Wstępujcie do świata liczb, bo tu są
bogowie.*

Heraklit z Efezu

*Zera są jajkami znoszonymi przez inne
cyfry.*

Ramon Gomez de la Serna

To część wniosku, w której umieszczamy dane z biznesplanu lub studium wykonalności, a jeśli te załączniki nie dotyczą projektu, to jednak musimy tu wymienić i uszeregować wszystkie koszty oraz źródła finansowania realizacji projektu.

Budżet to najważniejsza część projektu. To od niego zależy, jak dobrze i rzetelnie będzie zrealizowany projekt, dlatego też musi być bardzo dokładnie skalkulowany. Wszystkie koszty muszą być związane z realizacją przedsięwzięcia i uzasadnione merytorycznie w całym projek-

cie. Powinien być tworzony jako ostatni, w momencie kiedy wszystkie działania i ich ilość jest już znana. Powinien zawierać realne, rynkowe ceny. Zanim usiądziemy do pisania budżetu, powinniśmy znać:

- ramy czasowe budżetu (budżet roczny, kwartalny, miesięczny),
- format budżetu (grupy kosztów, wybór arkusza kalkulacyjnego),
- dane finansowe z ubiegłych lat,
- przewidywane zmiany w prawie finansowym,
- prognozy dotyczące inflacji,
- sposoby kalkulacji nowych usług, programów, produktów.

Budżet projektu jest planem wykorzystania środków i pozwala na monitorowanie przebiegu projektu. Budżet stanowi podsumowanie całego projektu.

W przypadku aplikacji projektowej budżet rozumiany jest jako zestawienie wszystkich kosztów kwalifikowalnych, jakie mają być poniesione w trakcie realizacji projektu. Należy zwrócić uwagę, że choć kwoty podawane w budżecie są wartościami szacunkowymi, określają one jednak maksymalny poziom wydatków, jakie mogą być poniesione w danych kategoriach. Innymi słowy, jakiegokolwiek wydatki przekraczające podane i zatwierdzone kwoty nie mogą być finansowane z dotacji.

Oceniający budżet uzyskuje informacje na temat zaangażowania środków własnych i innych w realizację projektu oraz tego, jakie są oczekiwania względem wsparcia finansowego, które działania wymagać będą wsparcia zewnętrznych ekspertów, które przeprowadzone zostaną we własnym zakresie. Istotne jest także to, na ile budżet jest adekwatny do opisanych wcześniej w aplikacji działań oraz to, czy wszystkie zostały uwzględnione.

Budżet projektu powinien odpowiadać następującym założeniom:

- musi być adekwatny do planowanych działań (ani za wyżony, ani zaniżony), podane stawki powinny odpowiadać ogólnie przyjętym wartościom rynkowym;
- powinien być czytelny i jasny (każda kategoria budżetowa powinna zawierać informację o jednostce kalkulacji, np. szt., godz., osobodzień, miesiąc, kilometr, impuls; liczbie jednostek niezbędnej dla zrealizowania zadania, np. 200 szt., 30 osobodni itp.; koszt jednostkowy, źródła finansowania, np. własne, partnera, sponsora, z pożyczki, opłaty wnoszone przez beneficjentów);
- musi się wpisywać w założenia polityki finansowej instytucji aplikującej;
- musi odpowiadać warunkom określonym w dokumentach programowych, szczególnie w następujących kwestiach:
  - wielkości wkładu własnego,
  - terminów płatności,
  - kwalifikowalności kosztów,
  - maksymalnego poziomu kosztów administracyjnych,
  - ograniczeń w odniesieniu do niektórych pozycji kosztowych (np. stawki diet, ograniczenia doty-

czące wydatków na sprzęt i nieruchomości),

- dopuszczalności wkładu rzeczowego.

Zasady formalne księgowości czy programów pomocowych wymagają budżetów w ujęciu kosztów według rodzaju. Warto opracowywać również budżet w ujęciu kosztów poszczególnych zadań, tzw. budżet zadaniowy, gdyż umożliwiałoby on łatwiejsze zarządzanie środkami przeznaczonymi na projekt. W trakcie realizacji projektu na bieżąco kontrolujemy posiadane środki i wydatki, pilnując, aby nie nastąpiło przekroczenie wydatków w poszczególnych pozycjach.

W budżecie ujmujemy koszty:

- osobowe (koordynatorzy, eksperci, trenerzy);
- rzeczowe (zakupy towarów i usług);
- administracyjne (koszty ogólne: czynsz, telefony, materiały biurowe); często też określane kosztami pośrednimi i niekiedy ustalane jako procent od kosztów całkowitych projektu.

Forma przedstawienia budżetu zależna jest od programu, w ramach którego ubiegamy się o dofinansowanie. Informacje na ten temat można znaleźć w wytycznych dla wnioskodawców.

Na temat kosztów kwalifikowalnych i niekwalifikowalnych można napisać oddzielną książkę. Dlatego radzę posługiwać się wytycznymi podanymi przy ogłoszeniu o

konkursie do danego działania czy poddziałania.

Wydatki kwalifikowalne – to część wydatków, o których refundację można się starać po zakończeniu inwestycji lub wydzielonego jej etapu (zgodnie z umową o dofinansowanie). Nie wszystkie wydatki mogą zostać objęte wsparciem. Zakres różni się w zależności od programu, z którego korzystamy i konkretnego działania. Katalog wydatków zawarty jest w wytycznych dotyczących kwalifikowania wydatków, dołączonych do każdego programu (np. „Wytyczne w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007–2013”). Jeśli wydatek nie jest kwalifikowalny, to musi być w całości poniesiony przez Beneficjenta. Kryteria dotyczące kwalifikowalności wydatków są określone w:

- Rozporządzeniu Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającym przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającym rozporządzenie (WE) nr 1260/1999, rozporządzeniu (WE) nr 1081/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i uchylającym rozporządzenie (WE) nr 1784/1999, Rozporządzeniu Komisji (WE) nr 1828/2006 z dnia 8 grudnia 2006 r. ustanawiającym

szczegółowe zasady wykonania.

- Rozporządzeniu Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającym przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności,
- Rozporządzeniu (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Krajowych wytycznych dotyczących kwalifikowania wydatków w ramach funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w okresie programowania 2007–2013 Ministra Rozwoju regionalnego z 30 lipca 2007 r.
- Zakres wydatków kwalifikowalnych został doprecyzowany przez IZ RPO w Wytycznych w sprawie kwalifikowalności wydatków w ramach każdego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007–2013.

Najczęściej zapomniane i niedoszacowane koszty:

- zapłacone koszty personelu,
- koszty remontów, konserwacji i napraw,
- koszty ubezpieczeń,
- koszty obowiązkowych opłat i podatków,
- koszty promocji,
- rezerwa finansowa.

Omawiając zagadnienie kwalifikowalności, należy przede wszystkim odróżnić pojęcia kwalifikowalności projektów i

kwalifikowalności wydatków poniesionych w ramach realizacji projektów.

W ramach określania kwalifikowalności wydatków, ponoszonych w projektach, wyodrębnia się ich dwa rodzaje:

- wydatki, które zostaną zrefundowane ze środków unijnych (wydatki kwalifikowalne),
- wydatki, które nie zostaną zrefundowane (wydatki niekwalifikowalne).

Projekt współfinansowany ze środków funduszy strukturalnych jest kwalifikowalny, jeśli spełnia następujące warunki ogólne:

- jest zgodny z politykami wspólnotowymi (m.in.: w zakresie: konkurencji, innowacyjności, udzielania zamówień publicznych, ochrony i poprawy stanu środowiska naturalnego, równego traktowania kobiet i mężczyzn);
- jest zgodny z wymogami i obszarami wsparcia odpowiednich funduszy strukturalnych tj.:
  - na podstawie rozporządzenia 1080/2006 w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego,
  - na podstawie rozporządzenia 1081/2006 w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego
  - na podstawie rozporządzenia Nr 1084/2006 w sprawie Funduszu Spójności,

- jest spójny z zatwierdzonym Programem Operacyjnym i spełnia szczegółowe kryteria określone dla danego działania w Programie Operacyjnym.

Wydatek jest kwalifikowalny, jeżeli:

- został poniesiony w ramach projektu realizowanego z odpowiedniego funduszu strukturalnego;
- jest niezbędny dla realizacji projektu;
- jest racjonalny;
- jest rzetelnie udokumentowany i możliwy do zweryfikowania;
- jest spójny z obowiązującymi przepisami.

Należy pamiętać, że tylko wydatki faktycznie poniesione i udokumentowane mogą zostać uznane za koszt kwalifikujący się do refundacji.

Państwo członkowskie ustala zasady kwalifikowania środków na podstawie przepisów krajowych. Jedynie dla ograniczonej liczby dziedzin, takich jak VAT, przychód czy pomoc techniczna, w dalszym ciągu będą obowiązywać przepisy prawa wspólnotowego.

W projektach europejskich obowiązuje kilka ogólnych kryteriów dopuszczalności kosztów. Zgodnie z nimi koszty kwalifikowalne powinny:

- być wymienione w dokumentacji konkursu propozycji danego projektu,
- być konieczne w celu realizacji projektu,

- spełniać wymogi dobrego zarządzania finansami, co jest jednoznaczne z uzyskaniem wysokiej jakości za daną cenę,
- zostać poniesione w trakcie realizacji projektu, po podpisaniu kontraktu,
- zostać faktycznie poniesione, czyli muszą być wykazane w dokumentacji księgowej realizatorów projektu oraz możliwe do weryfikacji.

Koszty kwalifikowalne na potrzeby budżetu dzielone są na:

- kwalifikowalne koszty bezpośrednie,
- kwalifikowalne koszty pośrednie (inaczej koszty ogólne).

Kwalifikowalne koszty pośrednie to inaczej koszty ogólne rozkładające się na wszystkie czynności realizowane w ramach projektu. Są one najczęściej utożsamiane z wydatkami na administrowanie projektem. Koszty pośrednie doliczane są w formie procentowego narzutu na ogół wydatków.

Należy określić poziom kosztów pośrednich w ramach projektu. Koszty pośrednie stanowią tę część kosztów Beneficjenta, która nie może zostać bezpośrednio przyporzędkowana do konkretnego zadania w ramach realizowanego projektu. Wartość kosztów pośrednich jest ograniczona następującymi limitami:

- do 20% bezpośrednich kosztów projektu – w przypadku projektów o wartości do 2 mln zł;
- do 15% bezpośrednich kosztów projektu – w przypadku projektów o wartości od 2 do 5 mln zł łącznie;
- do 10% bezpośrednich kosztów projektu – w przypadku projektów o wartości powyżej 5 mln zł.

Właściwy limit procentowy jest określany przez projektodawcę na etapie konstruowania budżetu projektu na podstawie rzeczywistych kosztów pośrednich danego projektodawcy, a wskazane limity są jedynie górną granicą poziomu kosztów, która nie może zostać przekroczona. W ramach kosztów pośrednich należy również wyodrębnić kwotę, która zostanie wydatkowana w ramach kosztów pośrednich z uwzględnieniem zasady *cross-financingu*. Uzasadnienie dla tych wydatków powinno również znaleźć się w części „Uzasadnienie dla *cross-financingu*” w projekcie, łącznie z uzasadnieniem poszczególnych wydatków poniesionych zgodnie z zasadą *cross-financingu* w ramach kosztów bezpośrednich. Poziom procentowy kosztów pośrednich jest wyliczany automatycznie jako stosunek wskazanej kwoty kosztów pośrednich do kosztów bezpośrednich projektu.

Jako generalną zasadę przyjmuje się, iż projekt współfinansowany z funduszy strukturalnych lub Funduszu

Spójności musi być realizowany w granicach administracyjnych obszaru objętego programowaniem, w ramach którego jest realizowany.

Ocena kwalifikowalności wydatku polega na analizie zgodności jego poniesienia z obowiązującymi przepisami. Oceny takiej dokonuje się zarówno na etapie wyboru wniosku, jak i podczas jego realizacji.

Niżej wymienione przykładowo rodzaje wydatków kwalifikują się do współfinansowania z funduszy strukturalnych oraz Funduszu Spójności, o ile ich poniesienie jest niezbędne do przygotowania bądź realizacji projektu oraz nie są zakazane na mocy obowiązujących przepisów prawa wspólnotowego bądź krajowego:

- koszty otwarcia i prowadzenia odrębnego rachunku bankowego dla celów realizacji projektu oraz opłaty pobierane od dokonywanych transakcji finansowych, których dokonanie jest niezbędne dla realizacji projektu;
- koszty porad prawnych, opłaty notarialne, koszty doradztwa udzielonego przez ekspertów finansowych lub technicznych;
- koszty audytu i koszty księgowości;
- koszty obsługi instrumentów zabezpieczających realizację umowy o dofinansowanie.

Wydatek na zakup środków trwałych, które będą na stałe

zainstalowane w ramach projektu, będzie wydatkiem kwalifikowalnym pod warunkiem, że środki te będą włączone w rejestr środków trwałych podmiotu odpowiedzialnego za realizację oraz wydatek ten będzie traktowany jako wydatek inwestycyjny zgodnie z zasadami rachunkowości.

Podatek od towarów i usług (VAT) może być uznany za wydatek kwalifikowalny tylko wtedy, gdy został rzeczywiście i ostatecznie poniesiony przez Beneficjenta oraz Beneficjent nie ma prawnej możliwości odzyskania podatku VAT.

Wytyczne dotyczące kwalifikowalności wydatków:

- krajowe wytyczne dotyczące kwalifikowania wydatków w ramach funduszy i Funduszu Spójności w okresie programowania 2007–2013,
- wytyczne IZ (Instytucji Zarządzającej) poszczególnymi PO (Programami Operacyjnymi).

Podstawowe elementy oceny kwalifikowalności wydatku na etapie wyboru wniosków o dofinansowanie projektów:

- zgodność wydatków z postanowieniami Programu Operacyjnego,
- wydatek niezbędny do realizacji projektu,
- wydatek efektywny,
- wydatek zgodny z kategoriami wydatków zapisanymi w umowie dofinansowania projektu.

Horyzont czasowy kwalifikowalności:

- Pod pojęciem okresu kwalifikowania wydatków należy rozumieć okres, w którym mogą być ponoszone wydatki kwalifikowalne.

Ostateczny okres kwalifikowania wydatków dla danego projektu zostanie określony w umowie o dofinansowanie zawieranej z Beneficjentem, która określi zarówno początkową, jak i końcową datę kwalifikowania wydatków dla projektu. Początkową datą kwalifikowania wydatków może być 1 stycznia 2007 r., również w przypadku, gdy wniosek o dofinansowanie będzie złożony w późniejszym terminie, z zastrzeżeniem szczególnych zasad, które mogą obowiązywać w przypadku pomocy publicznej. Końcowa data kwalifikowania wydatku będzie mogła zostać zmieniona w uzasadnionym przypadku, na pisemny wniosek Beneficjenta, za zgodą instytucji stanowiącej stronę umowy o dofinansowanie, w formie aneksu do umowy o dofinansowanie z Beneficjentem – jednak w żadnym wypadku końcowa data kwalifikowania wydatków dla projektu nie będzie mogła przekraczać 31 grudnia 2015 r.

W związku z postanowieniami artykułu 57 Rozporządzenia Rady nr 1083/2006 każdy projekt współfinansowany ze środków funduszy strukturalnych lub Funduszu Spójności musi zachować trwałość przez okres 5 lat od daty przekazania Beneficjentowi płatności końcowej.

Jak skorzystać z wiedzy zawartej w pełnej wersji ebooka?

Jeżeli na poważnie myślisz o pozyskaniu środków unijnych dla firmy, instytucji lub Twojej małej ojczyzny, ta książka będzie dla nieocenionym przewodnikiem.

<http://skuteczny-wniosek.zlotemysli.pl>

**Za chwilę może być za późno. Zrób dzisiaj pierwszy
krok po „unijną kasę”.**

